

POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

<i>Autorka práce:</i>	Veronika Patočková
<i>Název:</i>	Jazykové prostředky sociální diferenciacce postav v literárním překladu. Alfred Döblin: Berlin Alexanderplatz
<i>Akademický rok:</i>	2011/2012
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Dr. Astrid Winter
<i>Oponent:</i>	PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, PhD.

Diplomová práce je rozdělena na osm stěžejních částí, zbývající tvoří úvod, závěr a přílohy. Jedná se o příspěvek ke studiu překladu sociolektů, dialektů a dalších jevů jazykové charakterizace postav, a to s důrazem na česko-německý literární kontakt.

Práce Veroniky Patočkové se vyznačuje velmi systematickým přístupem. Definice prvků obecné češtiny, definice prvků berlínského nářečí, analýzu originálu, analýzu překladů, zvolené téma a studovaný román zpracovává s velkým důrazem na detail, přičemž však stále přihlíží k celku díla a neopomíjí průběžně uvádět důležité okolnosti podstatné pro zařazení díla i dílčích jevů do relevantních kontextů.

Diplomandka zkoumá dva okruhy jevů v originále (Berlin Alexanderplatz, r. 1956) a překladech (Zdeňka Münzerová, r. 1935; Kamila Jiroudková, r. 1968): berlínský urbanolekt (kap. 5) a výrazové prostředky jidiš (kap. 6). Je jistě velmi vhodné, že obě tyto kapitoly mají analogickou strukturu, což výrazně napomáhá přehlednosti textu. Jedním z mnoha pozitivních rysů práce je pak diplomandčin zřetel k důležitému jevu kompenzace: U obou zmíněných okruhů provádí vždy na závěr kapitoly též samostatnou analýzu cílového textu, aby tak zjistila, zda některé jevy, které nemají přímý protějšek v originálu, jsou či nejsou kompenzovány na jiném místě.

Neméně pozitivní je též skutečnost, že práce rozkrývá danou problematiku důsledně diachronně, čili v souladu s doporučeními v oboru dějin překladu. Zjištění porovnává nikoli s výhradně současným (dnešním) názorem na problematiku, ale s dobovým postojem a normami (srov. např. oddíl týkající se nakladatelské politiky, kap. 3, a dále kap. 7).

V práci je průběžně a systematicky přihlíženo k relevantní odborné literatuře, cituje se náležitě a dle zvyklostí u daného typu akademického diskurzu.

Materiálovým přínosem je rozsáhlá příloha – Excerpta zkoumaných prvků.

Z technického hlediska nelze práci vytknout téměř nic (spadické typografické či stylizační úpravy jsou vyznačeny ve výtisku práce). Jevy jsou dokumentovány ve vyčerpávajících a srozumitelně zpracovaných rozsáhlých přehledech. Snad by bylo vhodné uvést seznam příloh pro lepší orientaci v textu.

Podněty k diskusi (jedná se pouze o doplňující otázky, nikoli výtky):

Ve struktuře práce by bylo možné zvážit přesunutí oddílu 4 (*Převod cizích dialektů a sociolektů v českých literárních překladech*) před oddíly, které se již specificky zabývají studovaným románem (tedy před oddíl 2).

Podkapitola 5.2.2 *Analýza promluvy postavy* mohla být dále členěna (např. fonologická, morfologická rovina, lexikální výrazy, syntaktická rovina atd.).

Pravopis Židé/židé. Přechylování.

Česká exilová literatura doby komunistické totality: lze zvážit též Jiřího Grušu či Edu Kriseovou.

Pierre Bourdieu představuje velmi často citovaného autora v současné translatologické literatuře, postřeh ze strany 16 v práci by tak bylo možné dále rozvést.

Práce je přínosem pro českou translatologii zaměřenou na německou jazykovou oblast; je velmi precizně zpracovaná a velmi solidně teoreticky i empiricky fundovaná. Při zohlednění výše uvedených podnětů lze zvážit předložení práce jako rigorózní.

Navrhované hodnocení práce: *výborně*.

V Praze dne 22. května 2012

Tomáš Svoboda